

Одеський національний медичний університет
Фармацевтичний факультет
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 «Фармація, промислова фармація»

Спеціалізація: 226.01 «Фармація»

Освітньо-професійна програма: Фармація, промислова фармація

Курс 4 Семестр VIII

Затверджено:

Засіданням кафедри організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою Одеського національного медичного університету
Протокол №2 від 20.09.2024 р.

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Оксана БЄЛЯЄВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Розробники:

к.фарм.н., доцент Оксана БЄЛЯЄВА
д.фарм.н., професор Ліана УНГУРЯН
к.фарм.н. Ірина ПЄТКОВА
к.фарм.н. Наталя СУЩУК
ст.викл. Ірина ЯЩУК

ВСТУП

Метою вивчення дисципліни «Організація та економіка фармації» є забезпечення здобувачів вищої освіти системними теоретичними та практичними знаннями щодо організаційних і економічних засад фармацевтичного забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, а також інших установ і організацій лікарськими засобами та товарами аптечного асортименту. В процесі опанування 2-3 Розділів дисципліни здобувачі набувають професійних компетентностей, зокрема здатності організовувати діяльність аптечних закладів із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами й іншими товарами аптечного асортименту, впроваджувати сучасні системи обліку та звітності, здійснювати товарознавчий аналіз і вести адміністративне діловодство з урахуванням вимог чинного фармацевтичного законодавства. Крім того, здобувачі формують уміння аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки податків і зборів, а також формувати ціни на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту відповідно до законодавства України.

Даний навчальний посібник являє собою керівництво для здобувачів при вивченні Розділу II «Основи обліку у фармації». Кожна тема практичного заняття побудована за наступною структурою: тема та мета практичного заняття, перелік питань для визначення вихідного рівня знань, рекомендована література, нормативні документи для засвоєння теми, основні терміни, ситуаційні завдання для аудиторного виконання, а також завдання для самостійної роботи здобувача (тематичні презентації, тести формату Крок-2, кейс-завдання тощо).

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета: забезпечення здобувачів вищої освіти системними теоретичними та практичними знаннями щодо організаційних і економічних засад фармацевтичного забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, а також інших установ і організацій лікарськими засобами та товарами аптечного асортименту.

Завдання:

- формування знань щодо функціонування цілісної й ефективної фармацевтичної організації в умовах постійно змінюваного ринкового середовища,
- надання теоретичних знань та практичних навичок для подальшого вивчення дисциплін навчального плану,
- закладання освітньої основи, що визначає професійну компетентність і загальну ерудицію магістра фармації.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК06. Здатність працювати в команді.
- ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальних / фахових (СК/ФК):

- ФК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.
- ФК02. Здатність збирати, інтерпретувати та застосувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.
- ФК04. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ФК08. Здатність здійснювати консультування щодо рецептурних та безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту; фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації лікарських засобів природного та синтетичного походження шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних і хімічних особливостей, показань/протипоказань до застосування керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого.
- ФК12. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів природного та синтетичного походження та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

- ФК13. Здатність організувати діяльність аптеки із забезпечення населення, закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту й впроваджувати в них відповідні системи звітності й обліку, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням вимог фармацевтичного законодавства.
- ФК14. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту відповідно до чинного законодавства України.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН01. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.
- ПРН02. Критично осмислювати наукові і прикладні проблеми у сфері фармації.
- ПРН03. Мати спеціалізовані знання та уміння/навички для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі з метою подальшого розвитку знань та процедур у сфері фармації.
- ПРН05. Оцінювати та забезпечувати якість та ефективність діяльності у сфері фармації.
- ПРН06. Розробляти і приймати ефективні рішення з розв'язання складних/комплексних задач фармації особисто та за результатами спільного обговорення; формулювати цілі власної діяльності та діяльності колективу з урахуванням суспільних і виробничих інтересів, загальної стратегії та наявних обмежень, визначати оптимальні шляхи досягнення цілей.
- ПРН09. Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефахівців, у тому числі до здобувачів вищої освіти інформацію, що базується на власних знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової фармації та дотичних галузей.
- ПРН15. Прогнозувати та визначати вплив факторів навколишнього середовища на якість та споживчі характеристики лікарських засобів природного та синтетичного походження та інших товарів аптечного асортименту, організувати їх зберігання відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP).
- ПРН16. Реалізовувати відповідні організаційно-управлінські заходи щодо забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту; здійснювати усі види звітності та обліку в аптечних установах, адміністративне діловодство і товарознавчий аналіз.
- ПРН17. Розраховувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, а також податки та збори. Формувати усі види цін (оптово-відпускні, закупівельні та роздрібні) на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.
- ПРН18. Використовувати дані аналізу соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ РОЗДІЛ 2. ОСНОВИ ОБЛІКУ У ФАРМАЦІЇ

Тема 12. Система обліку та звітності в аптечних закладах

Характеристика законодавчо-нормативної бази, що регламентує порядок організації обліку і звітності в аптечних закладах. Значення обліку та звітності на макро-

та мікроекономічному рівні. Мета та завдання обліку господарської діяльності. Користувачі облікової інформації. Види обліку та звітності в аптечних закладах: управлінський, бухгалтерський, фінансовий, статистичний, податковий. Облікові вимірники. Документ в організації обліку. Господарська операція. Використання даних обліку для аналізу, планування та прийняття управлінських рішень в аптечних закладах. Автоматизовані системи обліку в діяльності аптечних закладів. Характеристика сучасних вимог до технічного забезпечення роботи аптек в умовах автоматизації. Електронний документ. Організація формування звітності в програмних автоматизованих системах.

Тема 13. Бухгалтерський облік в аптечних закладах як інформаційна система

Роль бухгалтерського обліку в управлінні аптечними закладами. Вимоги до бухгалтерського обліку. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку. Предмет, об'єкт та методи бухгалтерського обліку. Структура господарських засобів аптечних закладів. Бухгалтерський баланс, його будова та зміст. Взаємозв'язок між балансом та господарськими операціями. Бухгалтерські рахунки – класифікація, структура. Подвійний запис, його суть та значення. Взаємозв'язок між рахунками та балансом. Автоматизація бухгалтерського обліку. Облікова система управління аптеками та аптечними мережами.

Тема 14. Облік руху товару в аптечних закладах

Первинний облік надходження товарних запасів до аптечного закладу, документообіг. Порядок оформлення претензій щодо постачання товару та інших товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) від постачальників. Порядок документованого обліку інших операцій, які збільшують залишок товарів аптечного асортименту. Роздрібний товарообіг аптечного закладу. Порядок документованого обліку вибуття товарних запасів. Порядок документованого обліку інших операцій, які зменшують залишок товарів аптечного асортименту. Товарний звіт, структура, порядок складання, автоматизація процесу. Товарні втрати, класифікація. Переоцінка товарних запасів, її види, документальне оформлення.

Тема 15. Облік руху основних засобів та нематеріальних активів в аптечних закладах

Класифікація основних засобів суб'єкта господарювання. Облік надходження та руху основних засобів аптечного закладу. Оцінка вартості основних засобів. Первинні документи управлінського обліку основних засобів. Поняття амортизації основних засобів. Малоцінні та швидкозношувані предмети, їх облік. Нематеріальні активи, їх облік.

Тема 16. Облік грошових коштів і розрахункових операцій в аптечних закладах

Грошові кошти та їх еквіваленти у структурі оборотних засобів аптечних закладів. Організація обігу грошових коштів. Касові операції: класифікація, документальне оформлення. Порядок ведення касової книги та обов'язки касира. Правила проведення розрахунків зі споживачами. Реєстратори розрахункових операцій (РРО). Порядок реєстрації та застосування РРО. Форми розрахункових документів. Порядок здавання готівкової виручки до банку. Встановлення ліміту каси. Контроль за дотриманням касової дисципліни. Інвентаризація каси. Відповідальність за порушення встановленого законодавством порядку розрахунків зі споживачами. Організація роботи з банком. Види банківських рахунків. Розрахунково-платіжні документи. Облік безготівкових розрахунків. Електронний грошовий обіг.

Тема 17. Облік праці та заробітної плати фармацевтичних працівників

Форми та системи оплати праці. Тарифна система. Встановлення посадових окладів та надбавок працівникам аптечних закладів. Структура та характеристика фонду заробітної плати. Методики планування штатної чисельності працівників. Порядок обліку робочого часу та заробітної плати. Гарантійні та компенсаційні виплати. Обов'язкові утримання з фонду заробітної плати. Єдиний соціальний внесок, характеристика, правила розрахунку.

Тема 18. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей в аптечних закладах

Інвентаризація: завдання, види, терміни проведення. Загальний порядок проведення інвентаризації в аптеках. Процедура проведення інвентаризації лікарських засобів та медичних виробів. Інвентаризація грошових коштів, розрахункових документів і бланків суворої звітності. Інвентаризація основних засобів, тари, нематеріальних активів та малоцінних і швидкозношуваних предметів. Підведення підсумків інвентаризації, їх документальне оформлення. Управлінські рішення щодо матеріального збитку встановленого під час інвентаризації. Автоматизація процедури інвентаризації в аптечних закладах.

Тема 19. Управлінська звітність аптечних закладів.

Управлінська звітність (фінансова, внутрішньогосподарська, податкова, статистична, нефінансова, інтегрована). Поняття, суть та користувачі управлінської звітності. Якісні характеристики та принципи формування управлінської звітності. Формування та склад управлінської звітності про фінансовий склад підприємства, про результати діяльності, про рух коштів. Управлінська звітність для прийняття рішень щодо максимізації прибутку та управління ризиками аптечного підприємства. Організація та розробка внутрішньогосподарської звітності на аптечному підприємстві. Етапи формування внутрішньогосподарської звітності на аптечному підприємстві. Інформаційна карта внутрішньогосподарської звітності аптечного підприємства. Державна служба статистики України, основні завдання діяльності. Форми державної статистичної звітності. Загальний табель (перелік) форм державних статистичних спостережень, загальна характеристика. Економічна статистика: форми, періодичність та строки подання звітності.

РОЗДІЛ 3. ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ

Тема 20. Основи фармацевтичної економіки. Основні економічні показники господарської діяльності аптечних закладів

Роль та місце фармацевтичної економіки у системі наукового знання, її зв'язок з іншими галузями знань. Предмет, об'єкти, методи досліджень фармацевтичної економіки. Основні економічні показники господарської діяльності аптечних закладів. Характеристика та соціально-економічне значення товарообігу. Поняття «норматив товарних запасів». Методики розрахунку нормативу товарних запасів. Поняття витрат виробництва та обігу як економічної категорії. Класифікація витрат за різними критеріями. Фактори, що впливають на суму та рівень витрат. Витрати, що враховуються при визначенні собівартості реалізованої продукції. Організація комплексу заходів, спрямованих на зниження витрат аптечних закладів. Характеристика та економічні розрахунки торгових накладень. Фактори, що впливають на суму та рівень торгових накладень. Прибуток та рентабельність аптечних закладів. Чинники, що впливають на величину економічних показників.

Тема 21. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності аптечних закладів

Сутність та значення економічного аналізу у сучасних умовах. Об'єкт, предмет та методи економічного аналізу. Джерела інформації, що використовуються для проведення економічного аналізу. Класифікація методів аналізу (галузевий та міжгалузевий, перспективний та ретроспективний, макроекономічний та мікроекономічний, зовнішній та внутрішній, комплексний та тематичний). Методика проведення аналізу фінансово-господарської діяльності за даними управлінської звітності. Система показників для аналізу фінансово-господарської діяльності та фінансового стану підприємств фармацевтичної галузі. Етапи комплексного аналізу господарської діяльності.

Тема 22. Планування діяльності аптечних закладів

Місце та роль планування та прогнозування у структурі управління. Методологія планування: принципи та методи планування, планові показники, комплекс заходів, необхідних для виконання плану. Нормативні та балансові методи планування: основні переваги та недоліки. Фінансове планування аптечних закладів. Бюджетування у

діяльності аптек. Методики планування товарообігу. Економічне значення формування раціональної політики постачання товарів в аптечних закладах. Методика планування надходження товару. Моделі прогнозування банкрутства аптечних закладів.

Тема 23. Оподаткування діяльності аптечних закладів

Податкова система України. Характеристика податків як соціально-економічної категорії. Класифікація податків та зборів (обов'язкових платежів) за різними критеріями. Елементи податків (суб'єкт та об'єкт, джерело податку, податкова ставка). Оподаткування юридичних та фізичних осіб-підприємців. Порядок оподаткування прибутку аптек (фармацевтичних фірм). Податок з доходу фізичних осіб: податкова база, податкова ставка. Характеристика непрямих податків (податок на додану вартість, акцизний збір). Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва. Податкові пільги як важливий механізм державного регулювання економіки та соціальної сфери. Організація податкового обліку та звітності. Порядок подання звітності про податок на прибуток підприємств. Порядок подання звітності, пов'язаної із застосуванням РРО. Електронна податкова звітність.

Тема 24. Фінансово-кредитна система в умовах ринкової економіки. Кредитування аптечних закладів

Фінансово-кредитна система в умовах ринку. Економічна доцільність кредитування. Оптимальна структура капіталу підприємства. Дисконтування. Визначення економічної ефективності інвестицій. Основні принципи кредитування аптек (фармацевтичних фірм). Види кредитів та їх характеристика. Джерела фінансування обігових засобів. Використання цінних паперів (акцій, облігацій, векселів) як позикових засобів.

Тема 25. Аудиторський контроль: сутність, призначення. Організація проведення аудиторської перевірки

Сутність та предмет аудиту. Принципи аудиту. Відмінності аудиту від інших форм контролю. Зовнішній та внутрішній аудит. Ініціативний та обов'язковий аудит. Нормативне регулювання аудиторської діяльності. Міжнародні стандарти аудиту. Вимоги до аудиторів та аудиторських фірм. Права та обов'язки суб'єктів аудиту. Планування аудиту. Тестування системи внутрішнього контролю. Аудиторський ризик. Критерії суттєвості та достовірності. Порядок укладання договору на проведення аудиту. Аудиторські докази, їх класифікація та вимоги до них. Робоча документація аудитора. Документальне оформлення результатів аудиторських перевірок. Консультаційні послуги аудиторських фірм. Організаційні особливості аудиту операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Практичне застосування результатів аудиторських перевірок.

Тема 26. Аналіз фінансового стану підприємства на базі даних фінансової звітності.

Експрес-аналіз балансу. Порівняльний аналітичний баланс. Фінансові коефіцієнти. Оцінка майнового стану підприємства. Аналіз ліквідності балансу. Аналіз платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Аналіз ділової активності та рентабельності підприємств фармацевтичної галузі.

Тема 27. Фармацевтичне забезпечення населення в умовах медичного страхування

Система медичного страхування як соціально-економічний гарант надання кваліфікованої медичної та фармацевтичної допомоги. Основні типи моделей функціонування системи охорони здоров'я та фармацевтичного забезпечення населення (бюджетно-страхова, державна, приватна). Аналіз досвіду функціонування елементів медичного страхування у національних системах охорони здоров'я та фармацевтичного забезпечення населення. Механізми відшкодування витрат лікарських засобів у країнах ЄС та світу. Особливості фармацевтичного забезпечення й реімбурсації в умовах впровадження обов'язкового медичного страхування в Україні. Страхова рецептура як важливий соціально-економічний показник роботи аптеки за умов функціонування медичного страхування.

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФРПМИ НАВЧАННЯ

Назва теми	Кількість годин
Лекційне заняття 3. Форми, системи оплати праці фармацевтичних працівників. Порядок обліку робочого часу. Гарантійні та компенсаційні виплати. Обов'язкові утримання та нарахування, правила розрахунку.	2
Лекційне заняття 4. Організація проведення інвентаризації в аптечних закладах. Аналіз та управлінські рішення щодо результатів інвентаризації. Автоматизація процедури інвентаризації.	2

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФРПМИ НАВЧАННЯ

Назва теми	Кількість годин
Тема 13. Бухгалтерський баланс, як основний фінансовий документ. Структура господарських засобів, зобов'язань та власного капіталу аптечних закладів.	2
Тема 16. Облік готівкових та безготівкових розрахунків в аптечних закладах	2
Тема 17. Порядок обліку робочого часу та нарахування заробітної плати в аптечних закладах.	2
Тема 18. Інвентаризація лікарських засобів і медичних виробів: порядок та етапи проведення, оформлення результатів	2
Тема 20. Характеристика та правила розрахунків основних економічних показників діяльності аптечних закладів.	2
Тема 21. Заключний тестовий контроль. Контроль практичних навичок №2	2
Разом	12

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми поточного контролю: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання активності на занятті. Обов'язковим компонентом дисципліни, яка є складовою ліцензійного іспиту Крок-2 є вхідний та підсумковий види тестового контролю. Вхідний контроль проводиться на першому практичному занятті поточного семестру. Підсумковий вид тестового контролю проводиться на останньому практичному занятті. Протягом вивчення дисципліни студент складає 2 підсумкових тестових контролю відповідно до розділів дисципліни. Тестовий контроль включає 50 тестових завдань з бази тестів Крок-2.ОЕФ, час виконання 30 хвилин. Студент повинен надати правильних відповідей не менш як на 90% (45 питань).

Форма підсумкового контролю: іспит

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час

поточного контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички.

До підсумкового контролю у формі іспиту допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з дисципліни, не мають академічної заборгованості, їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Оцінювання результатів навчання під час підсумкового контролю

Зміст оцінюваної діяльності	Кількість балів
Відповідь на теоретичні запитання	2
Вирішення ситуаційної задачі з оцінкою отриманих результатів	2
Розв'язання розрахункової задачі	1

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти під час іспиту

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно	Здобувач освіти правильно, точно і повно виконав всі завдання екзаменаційного білету, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Ґрунтовно і всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. При вирішенні ситуаційної задачі правильно інтерпретував вихідні дані, правильно відповідав на всі поставлені питання і переконливо обґрунтовував свою точку зору, міг запропонувати та обґрунтувати альтернативний варіант рішення з окремих питань. При розв'язанні розрахункового завдання точно дотримувався алгоритму його виконання.
Добре	Здобувач освіти достатньо повно виконав всі завдання екзаменаційного білету, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує екзаменатор. При вирішенні ситуаційної задачі припускався несуттєвих помилок чи неточностей в інтерпретації вихідних даних, без суттєвих помилок відповідав на всі поставлені питання, повно обґрунтовував свою точку зору, проте пропозиція альтернативного варіанту викликала утруднення. При

	розв'язанні розрахункового завдання допустив незначні похибки в алгоритмі, які зміг виправити за вказівкою викладача.
Задовільно	Здобувач освіти у неповному обсязі виконав всі завдання екзаменаційного білету, відповіді на додаткові та навідні запитання мають нечіткий, розпливчастий характер. Володіє основним обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді, у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичних завдань. У відповідях мають місце суттєві помилки. При вирішенні ситуаційної задачі з помилками інтерпретував вихідні дані, допускав неточності у відповідях на питання, недостатньо правильно обґрунтовував свої відповіді та трактував формулювання, відчував труднощі у виконанні завдань та пропозиції альтернативних варіантів. При розв'язанні розрахункового завдання припустився значних похибок у алгоритмі та техніці виконання.
Незадовільно	Здобувач освіти не виконав завдання екзаменаційного білету, у більшості випадків не дав відповіді на додаткові та навідні запитання екзаменаторів. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. При вирішенні ситуаційної задачі не міг інтерпретувати вихідні дані, або допускав у відповідях суттєві помилки; не міг обґрунтувати свої рішення чи робив це не переконливо. Альтернативних варіантів не пропонував. При розв'язанні розрахункового завдання припустився грубих помилок і похибок в алгоритмі виконання.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Комплекс належних практик як міжнародних стандартів регулювання фармацевтичної діяльності.
2. Система фармацевтичної інформації. Сучасні форми інформаційного забезпечення аптечних закладів.
3. Класифікації лікарських засобів. Сутність анатоμο-терапевтичної-хімічної (АТХ) – класифікаційної системи.
4. Державний формуляр лікарських засобів: визначення, структура та зміст.
5. Національний перелік основних лікарських засобів: визначення, структура та зміст.
6. Організаційна структура фармацевтичної галузі в Україні.
7. Аптека як заклад охорони здоров'я. Класифікація аптек.
8. Аптечний пункт: визначення, завдання, загальноорганізаційні вимоги.
9. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з роздрібною торгівлю лікарськими засобами
10. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виготовлення лікарських засобів в умовах аптеки
11. Організаційна структура аптеки: приміщення, обладнання та устаткування.
12. Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень та устаткування аптечних закладів
13. Вимоги до особистої гігієни персоналу аптечних закладів
14. Номенклатура посад фармацевтів у закладах охорони здоров'я, характеристика фармацевтичних спеціальностей
15. Матеріальна відповідальність працівників аптек, поняття, види та документальне оформлення.
16. Критерії визначення категорій відпуску ЛЗ.

17. Порядок організації безрецептурного відпуску лікарських засобів в Україні.
18. Порядок організації безрецептурного відпуску ліків в країнах ЄС та інших країнах світу.
19. ОТС-препарати, загальна характеристика, порядок їх відпуску з аптечних закладів
20. Концепція відповідального самолікування, визначення, загальна характеристика, сфера застосування.
21. Організація фармацевтичної опіки. Протоколи фармацевта, види, загальна характеристика.
22. Порядок організації рецептурного відпуску лікарських засобів в Україні.
23. Особливості рецептурного відпуску ліків у країнах ЄС та інших країнах світу.
24. Порядок відпуску лікарських засобів за рецептом з аптек та їх структурних підрозділів.
25. Правила прийому рецептів та відпуску лікарських засобів з аптек. Права та обов'язки фармацевта з приймання рецептів та відпуску ліків.
26. Правила виписування рецептів на лікарські засоби. Види рецептурних бланків. Особливості оформлення для хронічних хворих.
27. Правила зберігання та знищення рецептурних бланків.
28. Правила прийому рецептів та відпуску лікарських засобів для амбулаторних хворих, що отримують ліки безкоштовно або з доплатою.
29. Правила прийому та відпуску лікарських засобів за електронними рецептами.
30. Порядок відпуску наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів амбулаторним хворим.
31. Порядок ліцензування діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.
32. Відповідальність за порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.
33. Індивідуальне виготовлення ЛЗ в умовах аптеки. Правила виробництва (виготовлення) лікарських засобів в аптеках.
34. Вимоги до приміщень та обладнання аптек з виробництвом (виготовленням) лікарських засобів.
35. Вимоги до працівників аптек з виробництвом (виготовленням) лікарських засобів.
36. Правила встановлення вартості екстемпоральних лікарських засобів.
37. Методика визначення тарифів за виготовлення різних видів екстемпоральних лікарських засобів. .
38. Правила таксування вартості твердих екстемпоральних лікарських засобів.
39. Правила таксування вартості рідких екстемпоральних лікарських засобів.
40. Правила таксування вартості м'яких екстемпоральних лікарських засобів.
41. Контрольований облік окремих категорій лікарських засобів в аптеках: отруйні, сильнодіючі, комбіновані наркотичні/психотропні лікарські засоби.
42. Серійне виготовлення ЛЗ в умовах аптеки: загальні вимоги до виробництва
43. Законодавча база та рівні управління державної системи забезпечення якості лікарських засобів в Україні.
44. Державний контроль якості лікарських засобів під час роздрібною торгівлі.
45. Організація вхідного контролю якості ліків в аптечних закладах.
46. Права та обов'язки Уповноваженої особи аптечного закладу, кваліфікаційні вимоги.
47. Організація та форми внутрішньоаптечного контролю якості лікарських засобів, облік результатів.
48. Державний контроль якості лікарських засобів, виготовлених в аптеках.
49. Товарні запаси в структурі господарських засобів аптечних закладів: характеристика та класифікація.

50. Належна практика зберігання (Good Storage Practice – GSP), визначення, завдання, загальна характеристика.
51. Організація зберігання наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів у аптечних закладах.
52. Господарські засоби аптечних підприємств (активи): класифікація, структура, характеристика
53. Джерела утворення господарських засобів аптек (пасиви): визначення, структура, характеристика
54. Надходження товарів та інших матеріальних цінностей до аптек, правила приймання, оприбуткування, облік.
55. Вибуття товарів та інших матеріальних цінностей з аптек, правила обліку.
56. Товарний звіт: структура, правила оформлення, порядок розрахунку реалізованих торгових накладень.
57. Структура роздрібного та інших видів товарообігу аптеки, його облік (документація), розрахунки.
58. Основні засоби аптек (фармацевтичних фірм), їх класифікація та оцінка вартості.
59. Системи оплати праці аптечних працівників. Структура фонду оплати праці та його характеристика.
60. Порядок розрахунку основної заробітної плати
61. Порядок розрахунку різних видів доплат фармацевтичному працівнику.
62. Порядок розрахунку обов'язкових утримань з доходу фармацевтичних працівників.
63. Порядок розрахунку обов'язкових нарахувань на заробітну плату фармацевтичних працівників.
64. Загальні положення обігу грошових коштів в аптечному закладі, їх облік.
65. Відповідальність і обов'язки касира аптечного закладу.
66. Порядок здійснення готівкових розрахунків в аптечному закладі.
67. Правила роботи з реєстратором розрахункових операцій (РРО).
68. Форми розрахункових документів
69. Порядок здавання готівкової виручки до банку.
70. Встановлення ліміту каси в аптечному закладі
71. Порядок здійснення безготівкових розрахунків при реалізації (відпуску) ЛЗ з аптеки.
72. Види банківських рахунків, їх загальна характеристика.
73. Структура бухгалтерського балансу, методика його складання.
74. Взаємозв'язок між балансом та господарськими операціями. Типи змін.
75. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей: завдання, строки, види та документальне оформлення результатів.
76. Інвентаризація лікарських засобів, що підлягають контрольованому обліку: порядок проведення, документальне оформлення.
77. Управлінська звітність: поняття, суть та користувачі управлінської звітності.
78. Економічна статистика: форми, періодичність та строки подання звітності.
79. Види та загальна характеристика економічних показників торгово-фінансової діяльності аптечних закладів.
80. Товарообіг аптечних підприємств, його характеристика, зміст, значення як економічного показника.
81. Планування нормативу товарних запасів аптечного закладу.
82. Торгові накладення: характеристика та чинники, що впливають на їх розмір.
83. Витрати аптек (фармацевтичних фірм), класифікація, характеристика, відображення у обліку.
84. Розрахунок фінансових результатів діяльності аптек: торгових накладень, прибутку, рентабельності.
85. Поняття вартості та ціни на ліки. Види цін, їх функції.

- 86. Порядок державного регулювання цін на лікарські засоби.
- 87. Методика формування роздрібних цін на лікарські засоби промислового виробництва
- 88. Економічні механізми підвищення доступності ліків. Референтне ціноутворення.
- 89. Поняття про податки, їх класифікація.
- 90. Характеристика непрямих податків. Особливості визначення ПДВ при реалізації лікарських засобів

ПРИМІРНИКИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ФОРМАТУ КРОК-2. ОЕФ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ

Діюча система оподаткування аптек передбачає своєчасну сплату податків, зборів, обов'язкових платежів. Вкажіть податок, який відноситься до місцевих.

- A** Комунальний податок.
- B** Податок на додану вартість.
- C** Податок з доходу фізичних осіб
- D** Податок на прибуток підприємств.
- E** Податок на нерухоме майно.

Завідувач складає графік виходу на роботу провізора-аналітика. Яка тривалість робочого часу на тиждень встановлена для даного працівника?

- A** 36 год.
- B** 38 год.
- C** 40 год.
- D** 30 год.
- E** Ненормований робочий тиждень.

Під час інвентаризації провізор працювала понад норму робочого часу 2 години. Вказати розмір грошової компенсації при погодинній системі оплати праці

- A** 2-кратний розмір годинної ставки.
- B** 1-кратний розмір годинної ставки.
- C** 1,5- кратний розмір годинної ставки.
- D** 2,5-кратний розмір годинної ставки.
- E** Не належить.

Одним із видів соціального страхування є допомога з тимчасової непрацездатності працівникам у зв'язку з доглядом за хворою дитиною. Який граничний вік дитини для отримання вказаної соціальної допомоги?

- A** 14 років.
- B** 15 років.
- C** 16 років.
- D** 10 років.
- E** 12 років.

Провізор аптеки перебував в службовому відрядженні. Який граничний термін подання звіту про використання отриманих на службове відрядження грошей?

- A** Три робочі дні після повернення з відрядження.
- B** Чотири робочі дні після повернення з відрядження.
- C** Десять робочих днів після повернення з відрядження.
- D** Тиждень після повернення з відрядження.
- E** Такий термін не встановлено.

Для придбання канцелярських товарів підзвітній особі (бухгалтеру) видано гроші з каси підприємства. Який граничний термін подання повного звіту підзвітної особи про використання коштів?

- A** Наступний робочий день після видачі готівки
- B** Три робочі дні після видачі готівки
- C** Десять робочих днів після видачі готівки
- D** Тиждень після видачі готівки
- E** Такий термін не встановлено

Листок непрацездатності є підставою для розрахунку величини допомоги застрахованій особі. Хто з медичних працівників не має права видати листок непрацездатності?

- A** Приватні лікарі.
- B** Лікуючі лікарі державних і комунальних закладів охорони здоров'я.
- C** Лікуючі лікарі туберкульозних диспансерів.
- D** Лікуючі лікарі протезно-ортопедичних стаціонарів.
- E** Фельдшер у місцевостях, де відсутній лікар.

Бухгалтер аптеки (юридична особа), яка працює на єдиному податку (за ставкою 6%), оформляє звітність за I-й квартал. Назвати складові фінансової звітності.

- A** Баланс, Звіт про фінансові результати.
- B** Звіт про власний капітал, баланс.
- C** Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про власний капітал, Звіт про рух грошових коштів.
- D** Баланс, Звіт про прибутки і збитки, Звіт про зміни у власному капіталі, Звіт про рух грошових коштів.
- E** Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про фінансово-майновий стан, пояснювальна записка.

Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку "Баланс" визначено зміст та форму балансу. Згідно з ним величина активів аптеки завжди:

- A** Дорівнює сумі зобов'язань і власного капіталу
- B** Дорівнює сумі власного капіталу і необоротних активів
- C** Дорівнює сумі обігових коштів
- D** Більша суми зобов'язань і власного капіталу
- E** Менша суми зобов'язань і власного капіталу

Аптека готових лікарських форм успішно функціонує на фармацевтичному ринку. Вкажіть господарську операцію, яка ідентифікується як дохід аптеки.

- A** Виручка структурного підрозділу аптеки.
- B** Списання собівартості реалізованого товару.
- C** Надходження авансу від покупця.
- D** Нарахування податків.
- E** Нарахування заробітної плати.

Аптека забезпечує населення готовими лікарськими засобами. Вкажіть господарську операцію, яка ідентифікується як витрати аптеки.

- A** Списання собівартості реалізованого товару.
- B** Виручка аптеки.
- C** Виручка структурного підрозділу.
- D** Податок з доходів фізичних осіб.
- E** Оприбуткування товару.

При підбитті підсумків інвентаризації в аптеці виявлено нестачу товарів на 200 грн. Вкажіть, які показники використовуються для розрахунку суми природних втрат.

- A Вартість лікарських речовин для індивідуального приготування ліків
- B Кількість екстемпоральних ліків
- C Загальний товарообіг аптеки
- D Сума товарних залишків на початок місяця
- E Сума товарних залишків на кінець місяця

Завідувач аптеки складає “Товарний звіт” за місяць. Які господарські операції він має занести до видаткової частини звіту?

- A Реалізація лікарських засобів
- B Надходження лікарської рослинної сировини
- C Виплата заробітної плати працівникам
- D Надходження аптечного посуду
- E Дооцінка з лабораторно-фасувальних робіт

Провізор аптеки має здати до каси аптеки невикористану суму, видану на господарські потреби. Який документ має оформити касир для оприбуткування грошей у касі?

- A Прибутковий касовий ордер
- B Видатковий касовий ордер
- C Приймальна квитанція
- D Супровідна відомість
- E товарний звіт

Наприкінці звітний період складено товарний звіт. У якому вимірі враховується весь товар, що надійшов в аптеку?

- A У грошовому вимірі за закупівельною та роздрібною ціною
- B У натурально-кількісному та грошовому вимірі
- C У грошовому вимірі за митною ціною
- D У натурально-кількісному вимірі
- E У грошовому вимірі за роздрібною ціною

В аптеці прийнято погодинно-преміальну форму оплати праці. Який документ оформляється під час нарахування авансу співробітникам аптеки?

- A Платіжна відомість
- B Товарний звіт
- C Накладна
- D Прибутковий касовий ордер
- E Видатковий касовий ордер

У разі виявлення відхилення фактичних та облікових залишків понад норму природної втрати завідувач аптекою зобов'язаний провести службове розслідування:

- A У триденний термін
- B У п'ятиденний термін
- C Проведення розслідування не обов'язкове
- D У десятиденний термін
- E У місячний термін

Звітна форма “Баланс” складається з двох частин – активу та пасиву. Назвіть тільки статті пасиву балансу.

- A Кредит банку
- B Основні засоби
- C Товари

- D** Грошові кошти
- E** Нематеріальні активи

При заповненні “Товарного звіту” відображено операції, які були проведені протягом місяця. Вкажіть, яка з них повинна бути відображена у прихідній частині звіту.

- A** Вартість тарифів за індивідуальне виготовлення
- B** Списання товару
- C** Списання основних засобів
- D** Списання малоцінного інвентаря
- E** Реалізація товару

Із заробітної плати працівників аптек утримується податок з доходів фізичних осіб. Вкажіть суму, яка не включається в сукупний місячний дохід при оподаткуванні даним податком.

- A** Сума допомоги по вагітності
- B** Сума за листком непрацездатності
- C** Дивіденди
- D** Сума допомоги з догляду за хворим
- E** Сума доходу, отримана в натуральній формі

Центральна районна аптека функціонує в районному центрі і здійснює забезпечення населення лікарськими засобами і виробами медичного призначення. Вкажіть, в яких аптечних закладах дозволено здійснювати розрахунки із споживачами без застосування РРО з використанням розрахункових квитанцій?

- A** Аптеки, аптечні пункти та кіоски в сільській місцевості
- B** Центральна районна аптека
- C** Аптечний пункт в поліклініці
- D** Аптечний кіоск на промисловому ринку
- E** Аптечний кіоск на залізничному вокзалі

Під час службової наради виникло питання щодо фінансового стану аптеки, а саме суми боргів. В якому документі фінансової звітності наводиться дана інформація?

- A** Баланс, сума II і III розділів Пасиву .
- B** Баланс, сума необоротних активів.
- C** Баланс, сума Активу.
- D** Баланс, сума власного капіталу.
- E** Звіт про фінансові результати.

Аптека з правом роздрібною торгівлі протягом звітного періоду здійснювала операції з придбання товару. Які зміни в балансі викличе дана господарська операція?

- A** Збільшення активу і пасиву.
- B** Зменшення активу і пасиву.
- C** Зміни тільки в активі.
- D** Зміни тільки в пасиві.
- E** -

При складанні заявки-розрахунку для встановлення ліміту залишку готівки в касі бухгалтер підприємства повинен вказати фактичну суму касової виручки. Який період слід враховувати при цьому:

- A** Три місяці, що передують поданню заявки
- B** Квартал, що передує поданню заявки
- C** Рік, що передує поданню заявки
- D** 10 днів, що передують поданню заявки
- E** 7 днів, що передують поданню заявки

Провізор-спеціаліст із загальним стажем роботи 6 років отримав лікарняний лист у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю. Який розмір допомоги йому нараховується ?

- A 80% середньої заробітної плати
- B 50% середньої заробітної плати
- C 100% середньої заробітної плати
- D 70% середньої заробітної плати
- E 30% середньої заробітної плати

Помилки в первинних документах, складених ручним способом, виправляються коректурним способом. Вкажіть документ, в якому забороняється виправлення

- A Прибутковий касовий ордер
- B Акт на списання основних засобів
- C Накладна-вимога на внутрішнє переміщення матеріалів
- D Акт приймання матеріалів
- E Картка обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів

Аптеки як юридичні особи для реєстрації в державних органах повинні володіти статутним капіталом. Вкажіть суму, що ідентифікується як статутний капітал

- A Сума, що зареєстрована в установчих документах
- B Сума необоротних активів підприємства
- C Сума оборотних активів підприємства
- D Сума активу підприємства
- E Сума заборгованості підприємства

Згідно з діючим законодавством аптечним працівникам нараховується допомога при втраті працездатності. Вкажіть джерело оплати перших 5 днів хвороби за листками непрацездатності

- A Витрати аптеки
- B Доходи аптеки
- C Пенсійний фонд
- D Фонд економічного стимулювання
- E Резервний фонд

Аптечні заклади в бухгалтерському обліку діяльності використовують синтетичні рахунки дев'яти класів. Які об'єкти обліку відображаються на рахунках 4 - 6 класів?

- A Джерела утворення господарських засобів
- B Засоби аптеки
- C Витрати за елементами
- D Матеріальні витрати
- E Доходи і результати діяльності

Відповідно до Плану рахунків охарактеризуйте рахунок, за дебетом якого відображається надходження товару в аптеку, за кредитом – його вибуття.

- A активний рахунок 282 "Товари в торгівлі"
- B пасивний рахунок 66 "Розрахунки з оплати праці"
- C пасивний рахунок 40 "Статутний капітал"
- D пасивний рахунок 63 "Розрахунки з постачальниками"
- E пасивний рахунок 60 "Короткострокові позики"

Провізору аптеки зі стажем роботи понад 8 років, у встановленому порядку видано лікарняний лист. Який розмір допомоги з тимчасової непрацездатності має право отримати провізор за період хвороби?

- A 100% середньої заробітної плати

- B** 90% середньої заробітної плати
- C** 80% середньої заробітної плати
- D** 60% середньої заробітної плати
- E** 50% середньої заробітної плати

Аптека відкриває рахунок в банку для зберігання коштів і здійснення поточних господарських операцій. Який вид рахунку необхідно відкрити?

- A** Поточний
- B** Тимчасовий
- C** Депозитний
- D** Акредитив
- E** Інвестиційний

Всі працівники мають право на щорічну професійну відпустку. Яка тривалість додаткової відпустки встановлена для аптечних працівників з ненормованим робочим днем?

- A** Сім календарних днів
- B** Не надається
- C** Десять календарних днів
- D** Двадцять календарних днів
- E** Тридцять календарних днів

Під час планової інвентаризації готівки в касі аптеки виявлені надлишки грошей. Вкажіть дії комісії:

- A** Оприбуткувати
- B** Віднести до статутного капіталу
- C** Віднести до кредиторської заборгованості
- D** Віднести до дебіторської заборгованості
- E** Віднести до резервного фонду

Порівняльний аналіз показників роботи двох аптек показав, що нормативи товарного запасу в днях становили відповідно 20 і 30 днів. Який з вказаних показників не використовується для розрахунку нормативу товарних запасів?

- A** Фонд заробітної плати
- B** Рівень торгової націнки
- C** Обсяг реалізації
- D** Оборотність товару
- E** Залишок товару в роздрібних цінах

Завідувач аптеки при заповненні Товарного звіту відображає прибуткові та видаткові господарські операції. Яка із наведених операцій зменшує товарний залишок аптеки?

- A** Сума реалізованого товару
- B** Надходження лікарських засобів від постачальників
- C** Дооцінка з лабораторних та фасувальних робіт
- D** Нарахування заробітної плати
- E** Закупівля посуду у населення

Обов'язкові утримання із заробітної плати працівників проводяться бухгалтерією самостійно. Вкажіть утримання, на яке необхідно письмовий дозвіл працівника.

- A** Внески у благодійні фонди
- B** Аліменти
- C** Внески у фонд соціального страхування безробіття
- D** Внески у фонд соціального страхування втрати працездатності
- E** Внески у Пенсійний фонд

Фінансова звітність аптек складається з окремих звітних форм. У якій із них відображається сума кредиторської заборгованості за придбаний товар?

- A** У балансі Ф 1
- B** У звіті про фінансові результати Ф 2
- C** У звіті про фінансові результати Ф 2м
- D** У звіті про власний капітал Ф 3
- E** У активі балансу Ф 1

Готівкові грошові кошти аптеки зобов'язані зберігати у банку на поточному рахунку. Вкажіть документ, що оформляється для здачі аптекою виручки до банку:

- A** Оголошення (об'ява) на внесення готівки
- B** Видатковий касовий ордер
- C** Грошовий чек
- D** Розрахункова квитанція
- E** Платіжне доручення

Провізор аптеки повинен здати до каси аптеки невикористану суму, яку видали на господарські потреби. Який документ повинен оформити касир для оприбуткування грошей у касі?

- A** Прибутковий касовий ордер
- B** Видатковий касовий ордер
- C** Приймальну квитанцію
- D** Супровідну відомість
- E** товарний звіт

Який підсумковий документ є підставою для відображення в обліку розбіжностей, виявлених при інвентаризації товару в аптеці:

- A** Акт результатів інвентаризації;
- B** Інвентаризаційний опис;
- C** Контрольна відомість;
- D** Комерційний акт;
- E** Видаткова накладна.

Згідно Кодексу законів про працю до обов'язкових утримань із заробітної плати працівників аптек належать:

- A** Внески у Пенсійний фонд;
- B** Аліменти;
- C** Надлишково виплачені суми;
- D** Суми по виконавчих листах;
- E** Профспілкові внески.

У відповідності з основними умовами поставки медичної продукції, лікарські засоби аптеці повинні відпускатись з залишковим терміном придатності не менше ____%, а бактерійні препарати – не менше ____%.

- A** 60%, 40%;
- B** 80%, 60%;
- C** 50%, 40%;
- D** 40%, 20%;
- E** 60%, 30%.

На фармацевтичному ринку України функціонують аптеки різних форм власності. Вкажіть вид власності для комунальної аптеки

- A** Відповідної територіальної громади;
- B** Трудового колективу підприємства;

- C** Приватної особи;
- D** Групи акціонерів;
- E** -

Розміри допомоги з тимчасової непрацездатності працівників аптек залежать від трудового стажу: працівники з трудовим стажем 3-5 років ____, від 5 до 8 років ____, трудовий стаж понад 8 років ____ .

- A** 60%, 70%, 100% середньої заробітної плати
- B** 20%, 40%, 50% середньої заробітної плати
- C** 40%, 50%, 90% середньої заробітної плати
- D** 10%, 30%, 50% середньої заробітної плати
- E** 25%, 45%, 65% середньої заробітної плати

Одним із звітних документів аптеки є Баланс (Ф 1), який складається з активу і пасиву. Назвіть складові частини активу балансу аптеки:

- A** Оборотні та необоротні засоби
- B** Власні та позикові засоби
- C** Оборотні засоби та власний капітал
- D** Позаоборотні і позикові засоби
- E** Оборотні і позикові

Господарські засоби аптечного підприємства поділяються на основний та обіговий капітал. Засоби, які беруть участь в виробничому процесі багато разів і переносять свою вартість на створений продукт частинами, не змінюючи натурально-речової форми , називаються:

- A** Основними засобами.
- B** Нематеріальними активами.
- C** Капітальними інвестиціями.
- D** Статутним капіталом.
- E** Власним капіталом.

Вартість необоротних активів аптечних підприємств може змінюватися протягом терміну їх корисного використання. Вартість основних засобів, що складає різницю між початковою вартістю і сумою нарахованого зносу за час використання засобів, називається:

- A** Залишковою вартістю.
- B** Амортизаційною вартістю.
- C** Справедливою вартістю.
- D** Балансовою вартістю.
- E** Відновною вартістю.

Відпустки для працівників аптек поділяють на щорічні, додаткові, творчі, соціальні та відпустки без збереження заробітної плати. Вкажіть загальну тривалість основної і додаткової відпустки працівників.

- A** 59 календарних днів.
- B** 60 календарних днів.
- C** 90 календарних днів.
- D** 70 календарних днів.
- E** 65 календарних днів.

Із заробітної плати працівників аптек вираховуються обов'язкові утримання. Вкажіть ставку податку з доходів фізичних осіб (ПДФО)

- A** 18%
- B** 2%

- C 1%
- D 0,5%
- E 20%

В економічному аналізі діяльності аптек використовується ряд абсолютних показників. Назвіть показник, що визначається за формулою “дохід від реалізації – собівартість реалізованого товару”

- A Сума торгових накладень (торгової надбавки)
- B Сума витрат
- C Рівень витрат
- D Валюта балансу
- E Чистий прибуток

На суму основних фондів в аптеці нараховується амортизація. Залишкова вартість основних фондів розраховується як:

- A Різниця між первісною вартістю і вартістю амортизаційних відрахувань.
- B Різниця між початковою і відновною вартостями.
- C Різниця між сумою доходів і витрат.
- D Сума первісної вартості і вартості зношення.
- E Сума ліквідаційної вартості і вартості амортизаційних відрахувань .

Бухгалтер аптеки складає баланс. Який з перерахованих показників характеризує активи аптеки?

- A Дебіторська заборгованість
- B Довгострокові зобов'язання
- C Товарообіг
- D Власний капітал
- E Статутний капітал

Наприкінці місяця бухгалтер аптеки складає баланс. Який показник характеризує пасиви фармацевтичного підприємства?

- A Власний капітал
- B Оборотні засоби
- C Запаси і затрати
- D Незавершене виробництво
- E Дебіторська заборгованість

Основні засоби у бухгалтерському обліку мають декілька видів вартості. Вартість основних фондів фармацевтичного підприємства, яка складається внаслідок переоцінки, називається:

- A відновна
- B первісна
- C залишкова
- D ліквідаційна
- E повна

Під час підбиття результатів господарської діяльності аптеки за квартал визначається рентабельність, для чого використовуються такі дані: товарообіг – 100 тис.грн., сума реалізованих торгових накладень – 25 тис.грн., сума витрат – 10 тис.грн. Визначте рентабельність аптеки.

- A 15%
- B 20%
- C 10%
- D 22%

Е 25%

Лікарські засоби аптека отримує з аптечного складу. З яким залишковим терміном придатності повинні відпускатися ліки, що не потребують особливих умов зберігання:

- A** 60%;
- B** 40%;
- C** 50%;
- D** 20%;
- E** 10%.

Аптека відпускає товар лікувально-профілактичним закладам. Заклади та організації, а також окремі особи, що заборгували перед підприємством – це:

- A** Дебітори
- B** Інвестори
- C** Кредитори
- D** Постачальники
- E** Замовники

Студент-практикант під час заповнення щоденника написав: “Виручка від продажу безпосередньо населенню споживчих товарів – це...”. Визначенням якого економічного показника це.

- A** Роздрібний товарообіг
- B** Оптовий товарообіг
- C** Торговельні накладення
- D** Витрати
- E** Прибуток

При обліку коштів у аптеці використовується касова книга. Яка з перерахованих операцій з готівкою не належить до прибуткових по касі.

- A** Видача готівки підзвіт
- B** Отримання виручки аптеки
- C** Отримання виручки аптечних пунктів та кіосків
- D** Повернення невикористаних підзвітних сум
- E** Надходження коштів на виплату авансу та зарплати

При здачі заліку на практиці, студенту було поставлено питання: “Яка система включає сукупність правових норм, які регулюють розміри, форми, методи та терміни стягнення податків і платежів, що мають податковий характер і необхідні державі для виконання його функцій?”

- A** Податкова
- B** Облікова
- C** Статистична
- D** Звітності
- E** Оплати праці

Згідно з законодавством усі підприємства зобов’язані зберігати грошові кошти в банках. При створенні підприємства для зарахування коштів на формування статутного капіталу відкривають рахунок:

- A** Тимчасовий.
- B** Поточний.
- C** Депозитний.
- D** Акредитив.
- E** Бюджетний.

Аптекою № 8 придбані холодильник і комп'ютер. Ці основні засоби зараховуються на баланс аптеки по:

- А Первісній вартості
- В Амортизаційній вартості
- С Залишковій вартості
- Д Ринковій вартості
- Е Ліквідаційній вартості

В Україні одним із основних соціально-економічних механізмів регулювання доступності лікарських препаратів населенню є.

- А ціноутворення
- В ліцензування
- С сертифікація
- Д реєстрація
- Е квотування

Для обліку здійснених в аптеці господарських операцій використовуються синтетичні рахунки, перелік яких наводиться у Плані рахунків. Для заповнення якого документу використовують залишки на першому, другому та третьому класах рахунків?

- А Актив балансу
- В Звіт про фінансові результати підприємства
- С Пасив балансу
- Д Перший розділ пасиву балансу
- Е Четвертий розділ пасиву балансу

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Організація діяльності аптек із забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та товарами аптечного асортименту Ч.1: Навчальний посібник для студентів денної форми навчання / Л.М. Унгурян, О.І. Беляєва, М.С. Образенко та ін. // За ред. Л.М. Унгурян. – Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2022. - 94 с. - Мова укр.
2. Системи обліку у фармації. Ч.2: Навчальний посібник для здобувачів 4 курсу фармацевтичного факультету / О. І. Беляєва // Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2025. – 61 с. - Мова укр.
3. Організація та економіка фармації: тексти лекцій. Навчальний посібник для студентів денної/заочної форми навчання / Л.М. Унгурян, О.І. Беляєва, М.С. Образенко та ін. // За ред. Л.М. Унгурян. – Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2018. - 110 с. - Мова укр.
4. Основи фармацевтичного права. Альбом схем: навч. посіб. Для студентів вищ. навч. закл. / О.О.Грін. – Ужгород: Видавництво ФОП Сабов А.М., 2020. – 211 с
5. Організація та економіка фармації. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення: нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; за ред. А.С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2015. – (Національний підручник).
6. Організація та економіка фармації. Ч. 2. Системи обліку в фармації : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, О. П. Гудзенко та ін.; за ред. А.С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 416 с. (Національний підручник).
7. Основи економіки фармації: навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова [та ін.]; за ред. А.С. Немченко, 2 видання – Х., 2017.
8. Навчальний посібник для самостійної підготовки студентів фармацевтичного факультету до ліцензійного тестового іспиту Крок-2. Фармація / Анісімов В. Ю., Беляєва О.І. та ін.; за ред. Л. М. Унгурян // - Одеса, 2020. - 266 с.

Додаткова література:

1. Методологія ціноутворення на лікарські засоби в системі охорони здоров'я: монографія / В.М. Назаркіна, А.С. Немченко, К.Л. Косяченко, М.М. Бабенко; за наук. Ред. А.С. Немченко.- Київ : «Фармацевт Практик», 2022. – 288 с.
2. Зайченко Г.В., Горчакова Н.О., Савченко Н.В., Дяченко В.Ю., Шумейко О.В., Кава Т.В. Медична рецептура. Навчальний посібник для студентів медичних і фармацевтичних спеціальностей, викладачів, лікарів, провізорів і фармацевтів. К.: Книга-плюс, 2018.– 72 с.
3. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
4. Гладій І.О. Управлінська звітність : навч. посіб. / І. О. Гладій, О. М. Дзюба, Л. А. Майстер. – Вінниця : РВВ ВТЕІ КНТЕУ, 2019. – 260 с.

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
2. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://moz.gov.ua/>
3. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (Держлікслужба) <https://www.dls.gov.ua/>
4. Державний формуляр ЛЗ <https://www.dec.gov.ua/materials/chinnij-vipusk-derzhavnogo-formulyara-likarskih-zasobiv/?role=ua>
5. Державний реєстр лікарських засобів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument>
6. Compendium online. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://compendium.com.ua/uk/>
7. Щотижневик «Аптека» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/>
8. Пошукова база ліків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tabletki.ua/>
9. Пошукова база ліків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://likicontrol.com.ua/>
10. Rx.ua — довідник еквівалентності лікарських засобів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rx.ua/>